

KESKKONNAMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Süsiniku eemaldamise sertifitseerimise määruse ettepanek

Laura Remmelgas, kliimaosakonna nõunik

03.04.2023

Euroopa Liidu süsiniku eemaldamise sertifitseerimise määruse ettepanek

- Luuakse süsiniku eemaldamise vabatahtlik sertifitseerimise raamistik Euroopa Liidus
  - töötatakse välja ELi vabatahtliku sertifitseerimisraamistiku vastavusnõuded ja kvaliteedikriteeriumid erinevatele süsiniku eemaldamise viisidele.
- Määrusega sätestatakse
  - Euroopa Liidus läbiviidava süsiniku eemaldamise tegevuse kvaliteedikriteeriumid;
  - Nõuded süsiniku eemaldamise kontrollimisele ja sertifitseerimisele;
  - Nõuded sertifitseerimissüsteemide toimimise ja tunnustamise kohta komisjoni poolt.

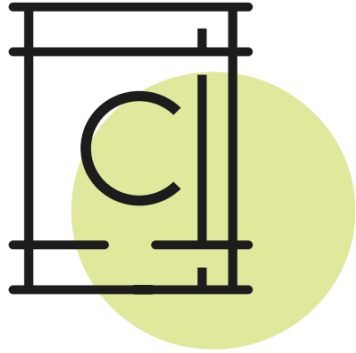
Euroopa Liidu süsiniku eemaldamise sertifitseerimise määruse ettepanek

- Tingimused, mille alusel süsiniku eemaldamine vastab EL sertifitseerimisraamistikule (täita tuleb mõlemad tingimused):
  - tegevus on kooskõlas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriumidega;
  - tegevust on sõltumatult kontrollitud vastavalt määruse ettepanekus sätestatud nõuetele.

Algatusega seotud peamised eesmärgid

- Standardiseerida sertifitseerimisraamistiku loomiseks vajalikud seire-, aruandlus- ja tõendamismetoodikad;
- Arendada süsinikuturge ning võidelda rohepesu vastu;
- Kiirendada tõendatavate ja kõrgekvaliteediliste süsiniku eemaldamise viiside kasutuselevõttu avaliku ja erasektori rahastamise kaudu;
- Luua maavaldajatele paremaid teabe-, andmehaldus- ja kohandatud nõustamisteenuseid, mis hõlmavad süsiniku sidumist nii maismaa- kui ka veeökosüsteemides;
- Julgustada tööstusi, põllu- ja metsamehi võtma kasutusele tõhusaid süsiniku eemaldamise lahendusi.

Süsiniku eemaldamise tegevused

ALALINE LADUSTAMINE

Nt bioenergia koos süsiniku püüdmise ja ladustamisega (BECCS), atmosfäärilist süsiniku püüdmine ja selle säilitamine (DACCS)

**Tööstuse juhtroll
kliimaneutraalsetes
tehnoloogiates**

*Vähemalt 5 MtCO₂
eemaldamine aastal 2030 ning
kuni 200 MtCO₂ aastal 2050*

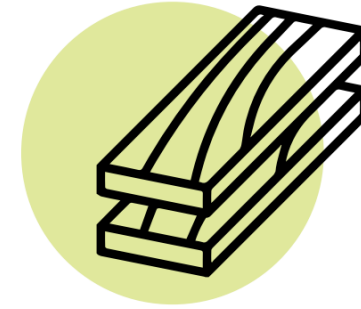

SÜSINIKUPÖLLUNDUS

Nt taasmetsastamine, agrometsandus, turbaalade taastamine, süsiniku sidumine mulda

**Tugeva sünergia loomine
elurikkusega**

*Panustada LULUCF -310 Mt CO₂ süsiniku eemaldamise eesmärki
aastaks 2030 ja kliimapositiivsesse biomajandusse aastal 2050*

SÜSINIKU TALLETAMINE PIKAAJALISTES TOODETES

*Nt puitmaterjalide kasutamine ehitusel,
süsiniku püüdmine ja kasutamine (CCU)*

Uus Euroopa Bauhaus

Euroopa Liidu süsiniku eemaldamise vabatahtlik sertifitseerimise raamistik

Toetavad lahendused

- Erinevate süsiniku eemaldamise viiside kasu, kulude ja riskide sertifitseerimine
- Esimene samm põhjalikuma 2040. aasta süsiniku eemaldamise poliitika suunas

Varajase rahalise toe võimaldamine

- Kõrgemate positiivse kliima ja kestlikkuse mõjuga süsiniku eemaldamise lahenduste toetamine
- Ühtlustatud kriteeriumid avalikule ja erasektori rahastusele

Rohepesu vastu võitlemine

- Seos ettevõtete kestlikkusearuandlusega (CSR)
- Võrdlusalus kliimanetraalsuse väidetele

Süsiniku eemaldamise kvaliteedikriteeriumid

KVANTIFITSEERIMINE

Süsiniku eemaldamise tegevust mõõdetakse täpselt ja see toob kliimale ühemõttelist kasu

LISANDUVUS/ TÄIENDAVUS

Süsiniku eemaldamise tegevused lähevad kaugemale turutavadest ja seadusega nõutavast ja ei toimuks ilma sertifitseerimise tuleva täiendava rahalise stiimulita

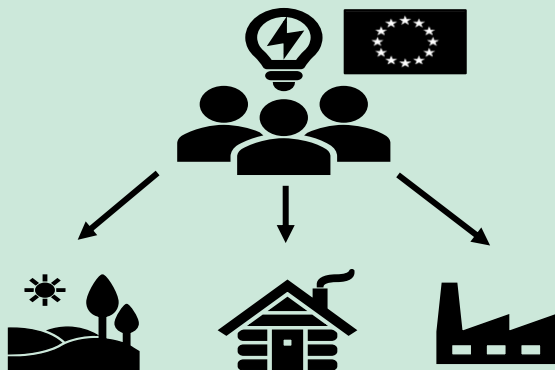
PIKAAJALINE LADUSTAMINE

Sertifikaadid kajastavad selgelt süsiniku ladustamise kestust ja eristavad alalist ladustamist ajutisest ladustamisest

KESTLIKKUS

Süsiniku eemaldamise tegevused ei kahjusta keskkonda või isegi toovad kasu muudele keskkonnaeesmärkidele, nagu bioloogiline mitmekesisus

ELi kvaliteedikriteeriumide rakendamiseks töötab komisjon eksperdirühma toel välja kohandatud sertifitseerimismetoodikad eri tüüpi süsiniku eemaldamise tegevuste jaoks. Ekspertgrupi tegemiste kohta saab infot siit [Expert group on carbon removals \(europa.eu\)](https://expertgroup.oncarbonremovals.eu)

Sertifitseerimise nõuded

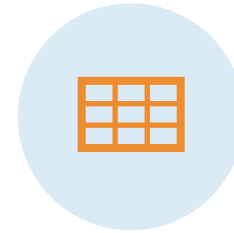
KOLMANDA OSAPOOLE TÕENDAMINE

*Süsiniku eemaldamise tegevused
peavad olema sõltumatu audiitori
poolt tõendatud*

USALDUSVÄÄRSED SERTIFITSEERIMISSKEEMID

*Sertifitseerimisskeemidel peab
olema usaldusväärne
juhtimissüsteem*

AVALIKUD REGISTRID

Topelt arvestamise (*double-counting*) vältimiseks tuleks
süsiniku eemaldamine
registreerida
koostalitlusvõimelistes registrites

NB! Komisjon poolt tulevad lisaks määruse ettepanekule delegeeritud aktid, milles sätestatakse eeskirjad: 1) sertifitseerimissüsteemide toimimiseks ning nende hindamiseks ja tunnustamiseks komisjoni poolt ning 2) süsiniku eemaldamise avalike registrite loomise ja toimimise kohta.

Süsiniku eemaldamise kvantifitseerimine

- Tegevusel peab olema kvantifitseeritav **positiivne netomõju**.
  - Näiteks turbaalal veetaseme tõstmise käigus maapinnas hoitav süsinik peab kaaluma üles süsiniku eemaldamise tegevuseks kasutatavate masinate heitkogused või maakasutuse kaudse muutuse heitkogused, mis võib põhjustada süsinikuheidet.
- Kvaliteedikriteeriumide kvantifitseerimiseks määratakse **standardiseeritud baastase**, mis arvestab optimaalset orgaanilise süsiniku sisaldust erinevat tüüpi muldade puhul erinevates kliimavööndites.
  - Eesmärk on tekitada sama tüüpi kliimavööndis olevate sama tüüpi muldade võrreldavus (sh arvestades sarnast eksponeeritust sotsiaalsetele, majanduslikele, keskkonna- ja tehnoloogilistele tingimustele), et tagada juba kestlikult majandanud põllumaade arvestamine.

Süsiniku eemaldamise kvantifitseerimine KOM ettepaneku kohaselt

- **Ettepanekus pakutud valem:**

süsiniku eemaldamise netokasu = süsiniku eemaldamise lähtetase – tegevuse käigus eemaldatud süsiniku kogus – tegevusest põhjustatud KHG heite suurenemine > 0

Valem on ettepaneku kohaselt on kõikide tegevuste puhul universaalne

Nõuded süsteemi rakendamisele

- Süsiniku eemaldamise tegevuste sertifitseerimise eest vastutavatel sertifitseerimisasutustel peavad olema nõutavad pädevused ja oskused ning need peaksid olema akrediteeritud riiklike akrediteerimisasutuste poolt.
- Liikmesriigid peavad aitama kaasa sertifitseerimisprotsessi õige rakendamise tagamisele, teostades järelevalvet riiklike akrediteerimisasutuste poolt akrediteeritud sertifitseerimisasutuste tegevuse üle ja teavitades sertifitseerimissüsteeme asjakohastest mittevastavustest.

Järgmised sammud

1- ELi raamistik seab kvaliteedikriteeriumid ja sertifitseerimisprotsessi

2- ELi sertifitseerimismetoodikate rätseplahendused

Kvaliteediraamistiku alusel töötab komisjon ekspertrühma toetusel välja kohandatud sertifitseerimismetoodikad alalisele ladustamisele, süsinikupõllundusele ja kauakestvates toodetes süsiniku ladustamisele.

3- Sertifitseerimine algab

Seejärel sertifitseerivad sertifitseerimisskeemid süsiniku eemaldamise tegevused kolmanda osapoole tõendamise kaudu. Süsiniku sertifikaadid avaldatakse topeltarvestuse vältimiseks läbipaistvates ja koostalitlusvõimelistes registrites.

Esmased tähelepanekud

- Määruse ettepanek pigem üldine ja detailid soovitakse paika panna delegeeritud aktidega
- Ei ole selge, kus neid sertifikaate kasutama hakatakse, st kes on ostjad?
  - Ettepanekud jäetud kõik võimalused avatuks, sh vabatahtlik süsinikuturg, põllumajanduse-maakasutuse omavaheline kauplemine kohustuste täitmise eesmärgil 2040 vaates jne
    - *„It is appropriate that carbon removal certificates underpin different end-uses, such as the compilation of national and corporate greenhouse gas inventories/.../, the proof of climate-related and other environmental corporate claims (including on biodiversity), or the exchange of verified carbon removal units through voluntary carbon offsetting markets.“*
- Ei ole mainitud seoseid rahvusvaheliste süsinikuturgudega ehk Pariisi leppe artikkel 6 vabatahtlike mehhanismidega

Süsiniku eemaldamise sertifitseerimise määruse ettepanekuga seotud materjale

- Proposal: https://climate.ec.europa.eu/document/fad4a049-ff98-476f-b626-b46c6afdded3_en
- Impact Assessment: https://climate.ec.europa.eu/document/ab53e63b-4b85-4d28-ac67-6bd742506bae_en
- Press release: [Commission proposes certification of carbon removals \(europa.eu\)](https://europa.eu/press-release/commission-proposes-certification-of-carbon-removals)
- Q&A: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_22_7159
- Factsheet: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_22_7161
- More information on Sustainable Carbon Cycles: https://ec.europa.eu/clima/eu-action/forests-and-agriculture/sustainable-carbon-cycles_en
- Delivering the European Green Deal: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/delivering-european-green-deal_en

Siseriiklikud haakuvad protsessid

RIIKUKURAMSTIKUJA „HEATAVA“ LOOMINE

- ❖ Eesmärk on luua **läbipaistvust, selgust ja usaldusväärsust** ning luua **ühtsed suunised** süsinikuturu toimimise ja projektide algatamise osas Eestis
- ❖ Oktoobris ja novembris viidi läbi **intervjuud turusalistega** (ostjate, pakkujate, maaomanike ja katusorganisatsioonidega), et kaardistada turu hetkeolukorda, osaliste huvisid ja probleemkohti

KESKKONNAMINISTEERIUM

Laura Remmelgas

kliimapoliitika strateegianõunik

laura.remmelgas@envir.ee

